

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Feloldó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája, Nagybecskerek, Zapolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 82. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	—	12 .
Negyedévre	—	—	—	6 .
Egy óra	—	—	—	2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —				

Hirdetések

Kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetésűrodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, április 11.

A Tmke és a Dmke egyesülése.

Nagybecskerek, április 9.

A magyar nemzeti kulturának itt a Délvidéken két nagy erőssége készül most kezét fogni a közös munkára, hogy együttes erővel küzdjön a magyarságért, a nemzeti közművelődésért.

A Torontáli Magyar Közművelődési Egyesület és a nemrég alakult Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület fog legközelebb egyesülni, hogy erőik egyesítésével minél hathatósabban dolgozzanak azért a nagy célért, melyet mindkét egyesület zászlajára irt.

A torontáli kultúregyesület a Dmke fiókjává fog alakulni, de emellett megőrzi teljes önállóságát és autonómiáját. Belső életében önállóan működik tovább is csak a közös kulturmunkában lesz egy a Dmkevel.

Kétségtelen, hogy a mi husz éves egyesületünkkel, amelynek itt a Délvidéken az uttörés munkájában elévülhetlen érdemei vannak, nagy erőt nyer a Dmke, de nagy erőt és segítséget nyer a mi egyesületünk is a Dmkevel való kapcsolatban, mert a Dmke bár ifjabb, de már most is sokkal több eszközzel és anyagi erővel rendelkezik, mint a torontáli kultúregyesület s ez anyagi erőből nekünk is jut, míg mi csak erkölcsileg támogathatjuk a Dmket.

Az egyesülést, mely a torontáli kultúregyesület autonómiájának megőrzése mellett ugyanis inkább csak cinkérdés, ilyen körülmények közt csak helyeselhetjük s azt hisszük mindenki helyesli itt Torontálban, hiszen az egyesülés Torontál kulturéletének javára szolgál.

Az egyesülés körül folyó munkálkodásról eyebeekben a következőket jelenthetjük:

Megirtuk, hogy a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület csatlakozására hivat a Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesületet. A torontáli egyesület igazgató-tanácsa a csatlakozás ügyében bizottságot küldött ki, hogy érintkezésbe lépjen a Dmke vezetésével a csatlakozás feltételeinek megállapítása iránt.

A kiküldött bizottság elnöke kikérte a Dmke vezetésétől a feltételeket, amelyek alapján az egyesülést ohajtja s a Dmke elnöksége most közölte a feltételeket.

A feltételek megvitatása ügyében a bizottság tegnap délelőtt a vármegyebáz főispáni kistermében ülést tartott, melyen jelen voltak dr. Dellimanic Lajos főispán a Tmke elnöke, dr. Paeséri Károly igazgató, Knyaskó Lajos, dr. Brájer Lajos és Somfai János titkár.

Az ülésen Somfai János titkár bemutatja a Dmke elnökségének átíratát, melyben a következő egyezségi ajánlatot teszi.

1. A torontáli magyar közművelődési egyesület átalakul a Dmke fiókjává és ezt a nevet veszi föl: Torontáli Magyar Közművelődési Egyesület, mint a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki fiókjá.

2. A torontáli egyesület elnöksége ezen újabb szervezetében eddigi esetleg térszéke szerint módosítandó alapszabályait mint „Ügyviteli szabályok”-at megállapítja és elfogadja, csakhogy azokban a Dmke alapszabályainak 36. és 37. §-ából a megfelelő intézkedéseket átveszi.

Ezek szerint a torontáli egyesület újabb szervezetében is teljes és korlátlan autonómiával bír, ügyviteli szabályaiban ennek határozott kifejezést is adhat, mert a Dmke, vagy miként ez a Dmke alapszabályaiban is kijelentésre talált, a vidéki fiókokban nem alárendelt függő organumokat keresett, hanem inkább egyenrangú munkatársakat, vidéki oly gőcpon-

kat kívánt teremteni, melyek élető erejüket részben a központból is merítik és az egyesülés fokozta tehetségüket a közös cél szolgálatában hatályosabban képesek érvényre juttatni.

A bizottság az egyezségi ajánlatot beható vita tárgyává tette s azt, miután egyesülés esetén a torontáli kultúregyesület autonómiája teljesen érintetlenül marad, lényegében elfogadta.

Az egyezségi ajánlat első pontjában a Dmke részéről ajánlott cím azonban annyiban módosulna, hogy a „nagybecskereki” kitétel helyett „torontáli” állapítsák meg, vagyis a Tmke címe az egyesülés esetén ez lenne:

„Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület, mint a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület torontáli fiókjá”.

Az egyezségi ajánlat 2-ik pontja értelmében az ügyviteli szabályokat kidolgozzák s abba a Dmke 36. §-át a Tmke azzal a változtatással veszi át, hogy a Tmke költségvetését nem a Dmke közgyűlése, hanem a Tmke alapítja meg, de azt a Dmke költségvetésébe való beillesztés végett a Dmke igazgatóságához beterjeszti.

A Dmke alapszabályainak 37. §-át, amely a Tmke autonómiáját nem érinti, az ügyviteli szabályokba egész terjedelmében átveszi.

A bizottság abban állapodott meg tehát, hogy a Dmkevel való egyesülést a Tmke legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlésének ilyen értelemben ajánlani fogja. Ugyancsak ez a közgyűlés fogja tárgyalni az új ügyviteli szabályokat és megállapítja az új költségvetést.

Ezzel az értekezlet véget ért.

Új források nyitása.

Nagybecskerek, április 11.

(M—d) Ha magyar hazánk földnépének vagyoni viszonyait vizsgáljuk, minden lépten-nyomon kedvezőtlen és elszomorító képek tárulnak előnkbe.

Földmivelő állami létünk dacára, majd minden kiszáradtól azt a panaszt halljuk, hogy magtermése évről-évre eszikken. Állattenyésztésből származó jövedelme folyton kevesbedik. Állapota folyton rosszabbodik, s így a talaj nyomoról-nyomora vész lábai alól. A föld parcellánként vándorol az idegenek birtokába. A magyar föld népe pedig éppen ilyen arányban az idegen világa.

Ha ennek okát kutatjuk, részint a birtok elaprósodásában, részint népünk conservatív hajlamánál fogva a gazdálkodás terén mutatkozó visszamaradottságában, részint az eddigi jövedelmi források eldugulásában találhatjuk fel.

Elaprósodott a föld magyar népünk kezében, részint örökség, részint pedig idegen kezekbe jutás folytán és szomorúan tapasztaljuk, hogy a míg fajunk mindinkább szegényedik, az ősök vérontásával szerzett föld terméséből sült kenyér darabonként hull ki szájából: addig az idegen náluak megélhetésben és jólétben folyton gyarapszik, a földet lépten nyomon szerzi s nem egy esetben lesz nagybirtokos, míg a magyar nép a a kisbirtokot sem képes megtartani.

Állattenyésztésünk nem fejlődik, hanem általában véve visszafelé meghanyatlak. A tagosításokkal és aranyosításokkal a földszinéről is eltűntetett közös legelőkkel együtt tűntek el a gyönyörű gulyák, ménesek és nyájak. A magyar gazdának legfőbb jövedelmi forrását képezett állatállománya a minimumra apadt, úgy hogy már tenyésztésre is alig van alkalmas anyag és ok nélkül van most ára a gabonának és állatnak, a magyar gazdának nincs mit eladni s így lépésről-lépésre közeledik tönk a széléhez, a bukás felé.

Gazdálkodási módszere alig áll előbb valammivel, mint ahogy azt őseitől látta. Nagyobb haladást csak abban látunk, hogy most a régi

faeke helyett vasekével turja a földet, de a gazdaságát belterjessé tenni, azt új mivelési ágakkal bővíteni, ipari célokra is termelni, arra már nem is gondolnak kiszáradtunk.

Addig is tehát, míg a gazdálkodás rendszerében nagyobb változások állhatnak be; míg új legelők teremésével az állattenyésztés fellendülést nyerhet, — okvetlen új jövedelmi források nyitására kell gondoskodni, mely a föld népet megmentse a végpusztulástól.

Erre a legalkalmasabb a házi ipar meghonosítása s annak nagyobb fokú cultiválása.

Hazánknak alig van oly része, hol háziipari célokra feldolgozható valamelyes anyag ne teremne, vagy ne lenne található.

Az egyes helyeken már is szépen virágzó háziipar bizonyítja, hogy népünkben meg van az arravalóság a háziipar elsajátítására és bárhol eszközölt kísérletek a legtöbbször szép eredményeket mutattak fel.

Hajdu-Nánás százezreket vesz be a szalmakalap-fonásból, bizonyosságul, hogy már van virágzó háziiparunk. A maros tordai Somosd község pedig mindennél jobban beszélő példát mutat népünk tanulékonyságáról és fogékonyságáról, hol néhány hét alatt a háziipar több ágát sajátították el. És még csak a fejlesztésre van szükség, hogy e község is tekintélyes jövedelemhez jusson a háziipar révén.

Nyissák meg tehát mint új jövedelmi forrást népünk számára a háziipar különböző ágainak cultiválását s akkor bizto sokaknak kivesszük kezéből a vándorbotot, melylyel most az idegenbe készül.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 4 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 4 órától 1 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Fehérvasárnap. A katolikus egyháznak vannak magasztosabb, impozansabb ünnepei a tegnapiánál, bájosabb és kedvesebb nincs egy sem. Avagy képzelhető-e kedvesebb látvány annál, mikor száznál több apróság tölti meg a templom szentélyét, a kis lányok fehér ruhában, mirtussal a hajjukban, a fiúcskák vadonatúj ünneplőben, kezükben egy hatalmas gyertyával, melyre fehér szalaggal tűzték a mirtuscsokrot. És micsoda boldog büszkeség ragyog a gyermeki szemekben! Érzik ők, hogy most már jobbaknak és okosabbnak tartják őket, különben nem volna szabad az első áldozáshoz járulniok. Tegnap már a reggeli órákban megváltozott a város képe. A merre csak emberek járnak, mindenütt találkozni lehetett egy fehér ruhás kislánnyal vagy egy kiöltözött ifjúrival. Az összes tanintézetekből jöttek össze: a lányok a két népiskolából, továbbá a női zárdából, meg a Messinger-féle intézetből, a fiúk szintén a helybeli népiskolákból. Kilenc óra tájban felvonultak a kath. plébánia-templomba, hol Wagner Nándor hitoktató mondott misét. Miután az evangéliomnál megújították a keresztelei esküt és elmondták a Hiszekegyet, a kom-muniónál a hitoktató emelkedett szavakban magyarázta meg a kicsinyeknek a nagy nap jelentőségét s dicséretökre legyen mondva: olyan áhitattal hallgatták a szép beszédet, hogy a felnőttek se különben. De szolt a derék hitoktató a szülőkhöz is s itt különösen szívhez szóló szavakat talált, amikor megmagyarázta nekik, hogy a gyermekek mulasztásainak és sokszor hanyagságának bizony a szülők az okai, akik elfelejtik,

április 9

SEC

SÁG!
NŐSÉGÜ
GŐ

TESTVÉREK
ki-
ezsgő pincéi
OK.
(179-25.8)

ználjon

isztító

közül

nant

bint

si cipőjél

an és tar

kivánja

rtani.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

és Lapese.

hogy a gyermekeket nemcsak testileg, de lelkileg is kell gondozni. A szentbeszéd után történt meg a tulajdonképeni áldozás; példás rendben léptek a gyermekek az oltár elé, hogy az áldozár kezéből magukhoz vegyék az Ur testét. Aztán ismét sorba állottak, a hitoktató még egyszer minden szepre s jóra intette őket, végül elénekelték a Te deumot s ezzel a lélekemelő szép istentisztelet véget ért.

— **Április 11.** A szokásos kegyelettel ünnepelték meg ma Nagybecskerekén április 11-ikét, az 1848-iki magyar törvények szentesítésének évforduló napját. Ez alkalomból a város összes köz és számos magánépületére kitzútták a nemzeti lobogót s a róm. kath. plébánia-templomban délelőtt 10 órakor ünnepi zenés mise volt, melyet Wagner Nándor hitoktató mondott Engel Ferenc és Brunner Jakab segédlelkészek segédletével. A misén, melyen jelen voltak dr. Dellimanics Lajos főispán vezetésével az összes hatóságok, továbbá a tanintézetek növendékei, az egyházi ének és zenekar Pambaur Károly miséjét adta elő. Gradualera özv. Boross Károlyné énekelte Köhler Emília „A sanctissima” című szoprán szóját, Offertóriumra pedig Blesz Betti és Mann Erzsébet kisasszonyok előadták Hartl J. „O salutaris hostia” című duettjét. Az egyes tanintézetekben szintén megünnepelték a mai napot. Így például a zárdában délelőtt 11 órakor iskolai ünnepély volt, amely igen jól sikerült. Ugyancsak iskolai ünnepély keretében ünnepelték meg a mai napot a Messinger-féle leánynevelőintézetben is, míg a főgimnáziumban, a polgári és felsőkereskedelmi, valamint az elemi iskolákban az osztályfők és a tanítók méltatták a mai nap jelentőségét. — Délelőtt 11 órakor a belvárosi gör. kel. templomban volt istentisztelet, amelyen a hatóságok fejei szintén résztvettek.

— **A torontáli muzeum és könyvtár.** A torontálmezei magyar közművelődési egyesület igazgatósága most serényen dolgozik a torontáli muzeum és könyvtár ügyében és örömmel adhatunk hírt arról, hogy az eszme, melyet annak idején dr. Dellimanics Lajos főispán vetett föl, már a megvalósulás előtt áll s a muzeum a közel jövőben, bár egyelőre szerény keretben, létesülni fog. A tervezet szerint a muzeum és könyvtár ideiglenesen a vármegye tulajdonát képező Mercy-utcai házban helyeztetnék el a kir. tanfelügyelőség volt helyiségeiben, melyek most üresen állnak. A közművelődési egyesület igazgatósága kérvényt intézett a vármegye alispánjához, hogy a helyiségeket megfelelően alakítva engedje át a muzeum és könyvtár számára. Mihelyt a helyiségek átengedtetnek, a könyvtárt és a muzeumi tárgyakat elhelyezik benne s a muzeumot ünnepélyesen megnyitják.

— **A csanádi püspök zarándokutja.** Dessewffy Sándor megyés püspök, mint már jelentettük, titkára, Pacha Agost pápai kamarás kíséretében Rómában időzik, hogy a magyar zarándokot a pápa elé vezesse. Wittenberger Antal kanonok, a zarándoklat egyik főrendezője tegnap érkezett Rómába, hogy a szükséges előkészületeket megtegye. Dessewffy püspök és kísérete a Hotel Minervába szállott. A megyés püspök a zarándokut alkalmával tizezer korona Péter-filért nyújt át a pápának; azonkívül tömérdek ajándék vár a pápára, melyek közt igen értékes a józsefvárosi zárdá aranyhímzésű stóljája. A zarándoklók holnap kedden indulnak Budapestről Rómába.

A zarándoklásban Torontálból is sokan vesznek részt, így Nagybecskerekéről dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő nevével és járdánházi Kovács Lajos segédlelkész. Törökkanizsáról Tallián Béla földművelési miniszter családja és Rác Ferenc pápai kamarás, Nagyszentmiklósról Pacha István esperes-plébános és Alk János építész, azonkívül még Torontálmezei több más községből is mennek a római zarándokutra.

— **Szerbek husvétja.** Görög keleti polgártársaink a szokott fényvel ülték meg husvét ünnepét. A föltámadási körmenet tegnap hajnali 3 órakor volt. A körmenet a szerb templomból indult ki s végig vonulva az Árpád- és Hunyadi-utcákon, úgy tért vissza a belvárosi gör. kel. templomba. Tegnap délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet volt a belvárosi gör. kel. templomban, ma délelőtt pedig hagyományos szokás szerint a gradnucikai gör. kel. templomban tartottak ünnepi istentiszteletet.

— **A kecskeméti polgármester Nagybecskerekén.** Kada Elek, Kecskemét városának polgármestere a városi főjegyzővel tegnap és ma Nagybecskerekén időzött s itt tanulmányozás

céljából megtekintették a városi villammi-telepet s úgy a világitásról, valamint a telep berendezéséről elismerőleg nyilatkoztak dr. Perisics polgármester előtt.

— **A szabad liceumból.** A nagybecskereki szabad liceum tegnapi előadása, melyen Löw Kálmán tartott volna felolvasást, a közbejött akadályok miatt elmaradt. A liceum legközelebbi s egyúttal utolsó felolvasása április 17-én délelőtt 1/2 11 órakor lesz a polgári és felsőkereskedelmi iskola dísztermében, a mikor Hegedűs János anyakönyvi felügyelő fog felolvasni a hetvenes évek magyar dísznótáiról. A felolvasás értékét emelni fogja az, hogy az előforduló szavaiat és ének, valamint a zené is be lesz mutatva. A szavaiat Tarján Irma urhölgy adja elő, míg az énekrészeket Gáthi Kálmán ur éneklí, a zenét pedig Vászó zenekara szolgáltatja. Az érdekes felolvasás nagy érdeklődésre tarthat számot.

— **Határozás.** Öszinte részvétellel vesszük a hírt, hogy Neugröschl Mátyasé tegnap 80 éves korában elhunyt. A köztisztviselnek örvendő öreg urral egyike a legismertebb becskereki polgároknak költözött jobblétre, kit mindenütt szerettek, amerre csak megfordult a mindig derültkevdő ember. Még csak ezelőtt néhány hónappal a 80 éve dacára a ruganyos, fiatalos léptekkel járó öreg urat sokan megirigyelték vaseszségéért. Röviddel ezelőtt azonban megbetegedett s rövid, de sok szenvedéssel járó bajának tegnap vetett véget a könyörületes halál. Elhunytát neje és nagyszámu rokonságán kívül három gyermeke: Oidal Antalné, Ignác és Lajos fiai siratják. Temetése ma délután ment végbe nagyszámu, előkelő gyászközönség jelenlétében. A koporsónál dr. Klein Mór főrabbi mondott megható gyászbeszédet. Béke hamvaira!

A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Neugröschl Mátyasné szül. Eisner Jozefin úgy a maga, valamint az alulírottak és a nagyszámu rokonság nevében fájdalomtelt szívvvel jelenti, hogy a hön szeretett, felejtethetlen férj illetőleg apa, nygapa, testvér és após Neugröschl Mátyas ur életének 80-ik, boldog házasságának 50-ik évében 1904. április hó 10-én reggel 1/2 7 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. Drága halottunkat f. hó 11-én d. u. 4 órakor kísérik a gyászházból (Écskai-ut 25. sz.) örök nyugalomra. Áldott legven emléke! Oidal Antalné szül. Neugröschl Helén, Neugröschl Ignác, Neugröschl Lajos, gyermekei. Neugröschl Ignácné szül. Hacker Sarolta, Neugröschl Lajosné szül. Heister Rózsika, menyői. Oidal Antal, veje. Neugröschl Abraham, Guttmann Anna szül. Neugröschl, testvérei. Schwarz Margit, Neugröschl Antónia, unokái.

— **A nagybecskereki keresztján nőegylet közgyűlése.** A nagybecskereki keresztján nőegylet tegnap tartotta meg közgyűlését számos érdeklődő tag jelenlétében. A számadások megvizsgálatva, helyben hagyták, majd több segélyezést határoztak el. Az illető szegényeket listával, ruhával étellel látják el, azonkívül betegápolót és szoptatos dajkát fogadtak föl.

— **A kikindai Hadik-huszárok eltávozásá.** A mult heten esütörtök reggel hét órakor vonultak ki a nagykikindai lovassági laktanyából a 12 éven át itt tartózkodott 3 Hadik-huszárok, hogy végleg elhagyják nagykikindát, hol oly jól érezték magukat s melyet nem a legszivesebben hagytak el és hol mindenkor szívesen látottak voltak. Az utolsó hét a bucsuzások állandó sorozatát képezte. A daliás huszárok kivonulása teljes felszerelésben igen szép látványt nyújtott, melynek sok nézője akadt a polgárság köréből. A városi tanács nevében Müller József h. polgármester és Wachtel Leó rendőrkapitány a város határán várták be a divíziót és ott még egyszer hivatalosan vettek a távozó huszároktól bucsut. A huszárok élén lovagló alezredes, lovag Reiner Gyula megállította az egész csapatot, a legénységet lovakról leszállította és a tiszteket maga köré gyűjtve, úgy a helyettes polgármester, mint a rendőrkapitány szívből jövő bucsuszózatára hasonló melegséggel válaszolt úgy a maga, mint a tisztikar és legénység nevében, újból megköszönve a hatóságok és polgárságnak velük szemben mindenkor tanúsított jóindulatot és figyelmet, melyet sohasem felejtjenek el. A szívélyes bucsuzás után a huszárok lóra kaptak, megharsantak a kürtök és diszlelésben megindult a három század, hogy farszto ut után új állomáshelyére Galiciába induljon.

— **Felhívás a mértékletességi egyeslet érdekében.** Vettük a következő fölívást:

A modern államok mind küzdenek hatalmasan az alkohol ellen s küzd ebben a mi szeretett hazánk kormánya is, rendeletekben hívja fel hazánk intelligens közönségét s ezek között főleg a tanítószágot a küzdelemre. 1904-re pedig egyetemes világ-alkoholelleses gyűlést hívott össze hazánk kormánya Budapestre. Hogy ezen hazánkban tartatni szándékol kongresszuson mi magyarok is lehetőleg képviselve lehessünk,

kívánatos, sőt szükséges. Ezért kell minél nagyobb számba mértékletességi egyesleteket alkotni s abban munkálkodni. Mi itt nagybecskerekiek már alkotunk egyesletet s munkálkodunk is abban és most azon kéréssel fordulunk Nagybecskerek, illetve Torontálmezei közönségéhez, támogasson ezen működésünkben azért, hogy minél többen lépjenek be az egyesületbe és segítsenek ott a munkába. Jelentkezés egyszerű levelezőlapon is történhetik. Jelentkezéseket szívesen elfogad és kér az egyeslet megbízásából Szalay József, elnök.

— **Uj lapok Versecen.** A mult hetekben két új helyi lap keletkezett Versecen. Az egyik: „Versec és vidéke” („Versec und Umgebung”) magyar és német szöveggel, a másik a „Werschotzer Volksblatt” című német újság. Mindkét lapnál a kiadó nyomdászok vannak szerkesztőként megnevezve, az elsőnél Guttmann Sámuel, az utóbbinál Neumann Henrik. Hírlik, hogy egy új szerb lap is életre fog kelni legközelebb. Az lenne aztán a 7-ik verseci lap.

— **Ejegyzések.** Dr. Ungar Adolf nagyszentmiklósi ügyvéd a napokban eljegyezte dr. Steiner János lippai ügyvéd leányát, Elzát. — Puskás Ferenc, gróf Nakó Sándor uradalmi intézője P. Porgányról, eljegyezte Vass Károly szeged—csongrádi takarékpénztári igazgató leányát, Ilonkát. — Földes Sándor szabókaai nagykereskedő jegyet váltott Hoffmann Boriska kisasszonnyal a „Módos” című lap kiadójának hugával.

— **A „Művezetők Országos Szövetsége” husvétvasárnapján tartotta 6 éves fennállása óta III-ik rendes nagygyűlését. A nagygyűlésen, mely két évenként szokott megtartatni, az ország legkülönbözőbb vidékén fekvő 50 kerületi egyesület mindegyike kiküldötték által képviseltette magát. A napirend legkiemelkedőbb pontja a díszelnök választás volt, mely tisztre egyhangulag Britz János Ganz-wagongyári igazgató választott meg. Ezután következett a napirend többi pontja. Minthogy a nagygyűlés elhatározta, hogy alap-szabálymódosítást ezen alkalommal nem tárgyal és így a tárgyalások csupán a belső ügykezelésre, zárszámadosokra és tisztújításra szorítottak, a két napra tervezett gyűlés, általános melegezésre az első nap estéjén be volt rekeszhető. A központi elnöki tisztre közfelkiáltással újból az eddigi elnök Wopaletzky Károly Ganz-wagongyári főgépmester választott meg és ugyancsak közfelkiáltással választották meg a központ által javasolt többi előjárósági tagok is.**

— **Tűz.** Tegnap este 7 órakor a Hunyadi-utcában lévő Muncsics-féle házban hirtelen szobátűz keletkezett, amelyet azonban a gyorsan kivonult tűzoltóságnak sikerült elfojtani, mellyel még nagyobb pusztítást okozott volna. A kár csekély.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capisci comp.) igazi népszerű házi szer lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készlethez van. Hatfajás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnaál, minő: a kolera és hanyó hasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredménynyel használtatott az influenza ellen is és 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. De bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller”, vagy „Richter-féle Horgony-Linimentum”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Színház és Irodalom.

* **Sherry-család.** Nem szellemesebb és nem vaskosabb, mint a többi angol operette. Sőt, akik ezt a genre-t kedvelik, talán ráfoghatják, hogy több benne az egészséges komikum. Ámbátor olyan naiv ember nem akad egész Európában, aki olyan nagybácsiban hinnék, aki 21 éven keresztül küldi Amerikából a jó dollárokat abban a feltevésben, hogy az öcsésének családja és gyermeke van. No de ki fogna operetteben azon töprengni, hogy mi a valószínű? Tény, hogy igen sikerült helyzetek alakulnak, melyek a legsvanygabb embert is megnevetetik s ezek a bonyodalmas helyzetek szombaton a mi közönségünket is megkacagtatták. Ballaék igen jól játszották meg a darabot, de az operette zenei részére, különösen a zenekarra ráférhet volna még egy néhány próba. A közreműködők közül Sziklay, Gáti, Ligeti, Balláné, Lányi Edith, Harmath Lujza, Dulich Mariska érdemelnek dicséretet. A darabot, melyet szombaton szépszámu közönség hallgatott, tegnap telt ház mellett ismételték.

—r.

poétika
adásba
közül
Mariska
Sziklay
emelni.

operette
kiállítás

fantaszt
műsorok
alatt 20
jubileum
ben, mi
társulat
rendező
Tarján
Józsa, E
dory
játsszák.

* U
magyar
vetkező
szólamba
350—500
Ernőtol
patakna
353—500
a) Hull
már itt
356. Bo
Kovács
dija négy
nyek in
Budapest

* E
füzete sz
Főbb cím
szath Ká
temény T
(Novella
(Költeter
beszélés
szülés Gy
dalmat H
Georges O
vellával.
— apróságk
kikben is
elbületel
pályázati
fejtője, kiv
jól szerkes
tési ára né
adóhivatal
dendő. H
küld bárki

T
A

Budap
eredeti tá
megerősít
része átk
vonal töb

Budap
eredeti tá
A harcét
az orosz
dühöng
mindenm
nagy aggo

Budap
eredeti tá
délelőtt 11
után első

Fejede
Budape
ered. táv.
hogy az id
érkezik a
jelentik Ab

* Az arany ember. Vasárnap délután Jókai poétikus drámáját adta elő a színház. A szereplők közül különösen Tarján Irmát, Dulich Mariskát, Harmath Józst, Gere Zsigát, Sziklay Miklóst és Kantay Terézt kell kiemelni.

* A Katalin. Kedden Béldi-Fehér nagysikerű operetteje a „Katalin” kerül műsorra fényes kiállításal.

* Egyenlőség. Szerdán ismét udonság, Barrie fantasztikus színműve az „Egyenlőség” lesz a műsoron, mely a Nemzeti színházban rövid idő alatt 25 előadást ért meg s ép most tartják első jubileumát. A szenzációs és nagyhatása színműben, melyben a bájos jelenetek egymást érik, társulatunk java erőt vesznek részt. Baghy Gyula rendező vezetése mellett. A darab főbb szerepeit Tarján Irma, Dulich Mariska, Harmath Józsa, Baghy Gyula, Balázs Sándor, Vándory Gusztáv, Gere Zsiga, Ligeti Lajos játsszák. Csütörtökön a darabot megismétlik.

* Új magyar férfikarok. Az „Apollo” című magyar férfikar gyűjtemény 71. számában a következő karok jelentek meg vezérkönyvben és 4 szövegben 349 kar. Bellovic Imre: A kút; 350—52 k. Új eredeti magyar nóták, Lányi Ernőtől a) Falu végén regző nyárfa... b) A pataknak bodros vize... Ha nem szeret... 353—55. Eredeti magyar dalok Gaál Ferentől, a) Hull a levél a virágról... b) Nem is élet már itt... c) Nem félek én a városi uraktól... 356. Bortal Abt Ferentől, fordította dr. Kovách Aladár. Az Apollo egész évi előfizetési díja négy ilyen számért 5 kor. Postai küldemények intézendők az Apollo szerk.-kiadójának Budapest 18. sz. Lázár u. VI. k.

* Érdekes Könyvtár most megjelent áprilisi füzeté szokottanul gazdag tartalommal jelent meg. Főbb cikkei: A kemény ember. (Elbeszélés Mikszáth Kálmántól.) — A süvegem darutollas. (Költmény Thaly Kálmántól.) — Asszony és leány. (Novella Bereczik Árpádtól.) — A hivatlan vendég. (Költmény Lévy Józseftől.) — A butorok. (Elbeszélés Gottier Lajostól.) — Kardos Jula. (Elbeszélés Gyarmathy Zsigánéól.) — A külföldi iródmalmat Hedenstjerna Alfréd, Jean Rameau és Georges Courtelin képviselik egy-egy mesteri novellával. — Enlítésreméltó még az ismeretterjesztő apróságok gazdag rovata, mely 6 rövid, de alapos cikkben ismerteti Japán intézményeit, éghajlatát, klubéletét, szentjeit stb. — Érdekes a rejtélypályázati rovat is, melynek minden egyes megfejtője, kivétel nélkül, könyvjutalmat nyer. — A jól szerkesztett, családias irányú folyóirat előfizetési ára negyedére csak egy korona, mely a kiadóhivatalba (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) küldendő. Mutatványfüzetet ingyen és bérmentve küld bárkinek a kiadóhivatal.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

A szárazföldi harcokról.

Budapest, április 11. (A „Torontál” eredeti távirata) Több távirati jelentés megerősíti, hogy a japán hadsereg egy része átkelt a Jalu folyón s az orosz védelmi vonal több helyét megszállta.

Budapest, április 11. (A „Torontál” eredeti táv.) Szentpétervárról táviratozzák: A harctérről ideérkezett jelentések szerint az orosz katonák között nagy mértékben dühöng a tifusz-járvány. A járványnak mindennap számos áldozata van, ami most nagy aggodalomba ejtette a katonai köröket.

Port-Arthur.

Budapest, április 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni jelentések szerint a japán hajóhad újabb nagyobb támadásra készül Port-Arthur ellen. A támadásnak főcélja a port-arthuri orosz flotta megsemmisítése, hogy az oroszok akcióképességét a tengeren teljesen lehetetlenné tegyék.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 11. (A „Torontál” eredeti távirata) A képviselőház holnap délelőtt 11 órakor tartja a húsvéti szünet után első ülést.

Fjedelmi vendégek Abbaziában.

Budapest, április 11. (A „Torontál” ered. táv.) Már régebben szó volt arról, hogy az idén üdülés céljából Abbaziába érkezik a román királyi pár. Most azt jelentik Abbaziából, hogy Károly román

király és Erzsébet királyné már a jövő héten érkeznek oda. Számukra lakásul az Angolina-villát rendezik be. — Egyébként Abbaziában biztosra veszik, hogy Vilmos német császár is odátérkezik, hogy délszaki utjáról visszatérőben meglátogassa Oszkár svéd és norvég királyt. Vilmos császárt e hó 20-ra várják Abbaziába.

Az orosz külügyminiszter Abbaziában.

Budapest, április 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Abbaziából jelentik, Tittoni olasz külügyminiszter, a ki Goluchowszky gróf külügyminiszterrel Abbaziában tanácskozott, tegnap a „Doggali” olasz hadihajón Anconába utazott.

A pécsi püspökség.

Budapest, április 11. (A „Torontál” ered. távirata.) Pécsről jelentik: Hogy a pécsi püspökséget, melynek betöltését huszóra várták, nem töltötték be, annak oka az itt elterjedt hírek szerint abban keresendő, hogy nem az lesz pécsi püspök, akinek kinevezéséről, mint közvetlen küszöbön lévőről emlékeztünk meg, hanem — Majláth Gusztáv gróf, erdélyi róm. kath. püspök. A hír Majláth püspökhöz közel álló körökből szivárgott ki s e szerint Majláth püspök egészségére rossz hatással van az erdélyi levegő és igen magas befolyás érvényesült, hogy épen egészségi állapotára való tekintettel olyan vidékre kerüljön, ahol a klíma jobb behatással lesz rá és mely klíma volna erre alkalmasabb, mint a gróf szülővárosa, Pécs.

Izabella spanyol királynő halála.

Budapest, április 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból táviratozzák, Izabella spanyol királyné már a ravatalon fekszik. A királynő temetése az eddigi megállapodások szerint szerdán lesz.

Tüntetés a spanyol király ellen.

Budapest, április 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Barcelonából táviratozzák, a nép tegnap ott zajos tüntetést rendezett a spanyol király ellen, ki tudvaleg a munkakiállítás miatt időzik Barcelonában. A katonaság a tüntetőket hamarosan szétverte és 13 tüntetőt elfogott.

Vadállatiás fiú.

Budapest, április 11. (A „Torontál” ered. táv.) Vadállatiás cselekedetet jelentenek Paksról. Egy Walter Zsuzsanna nevű asszony már hosszabb ideje betegkedett, a mi sehogy sem volt nyere fiának, Walter Jánosnak. A beteg asszony utjába volt neki, miért is tegnap a lakásból a disznóólba helyezte el beteg anyját. A disznók a magával tehetetlen asszonyra rátámadtak és felfalták. Ugy találtak meg másnap a szerencsétlen asszony holttestét szörnyen megcsontolva. A vadállatiás fiút elfogták.

Tőzsde nemzeti ünnep miatt zárva.

Közgazdaság.

□ Állatbetegségek. A földművelésügyi minisztérium közlése szerint Torontálvármegye területén a következő állatbetegségek észleltek a legutóbbi időben:

Vesztség:

bánlaki j. Szentjános 1 u., Ujfalu 1 u.
nagykikindai j. Boesár 1 u.,
zsombolya j. Grabac 1. u., Mollyfalva 1 u.

Takonykór és bőrféreg:

bánlaki j. Tolvádia 2 u.
módosi j. Szerbneuzina 4 u.,
nagybecskereki j. Nagytörök 1 u.
nagyszentmiklósi j. Porgány 1 m.,

Ivászervi hólyagos kiütés.

csenei j. Német 1 u.
Nagyszentmiklósi j. Valkány 4 u.
párdányi j. Dinyás 5 u., Németpárdány 1., Szerb-
párdány 1 u.,
törökkanizsai j. Gyálya 3 u.,
zsombolyai j. Magyarcsernya 1 p.

Rühkór:

antalfalvai j. Farkasd 1 u. ló, Lajosfalva 1 u. ló,
bánlaki j. Bánlak 1 u. ló, Nagygáj 1 u. ló,
Nagymargita 3 u. ló, Szentjános 1
u. ló, Ujfalu 1 u. ló, Zichyfalva
1 u. ló.

csenei j. Német 1 u. ló, Tamásfalva 1 u. ló,
Ujvár 1 t. juh.

módosi j. Rudna 2 u. ló.

nagybecskereki j. Nagytörök 1 u. ló.

nagykikindai j. Nagybakács 2 u. ló.

párdányi j. Dinyás 6 u. ló, Gyülvész 1 u. ló,
Szerbpárdány 1 u. ló, Szerbszentmárton
3 u. juh.

perjámosi j. Sárafalva 1 u. ló.

törökbecsei j. Aracs 25 u. ló, Beodra 1 u. ló,
Kumón 1 u. ló, Melence 1 u. ló,
Torda 2 u. ló.

Sertésorbán:

csenei j. Tamásfalva 1 u.

nagybecskereki j. Jankahid 1 m., Katalinfalva
1 m., Zsigmondfalva 1 u.

Sertésvész:

nagybecskereki j. Németemér 1 u., Szerbar-
dác 1 u.

nagyszentmiklósi j. Szerbnagyszentmiklós 1 u.,
pancsóvai j. Sándoregyház 1 u.,
törökbecsei j. Törökkanizsa 1 u.,
Nagykikinda v. 1 u.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, hétfő, április hó 11-én:

GYURKOVICS LÁNYOK.

Életkép 4 szakaszban.

Személyek:

Gyurkovicsné	—	—	—	Fehér Laura
Káta	—	—	—	Tarján Irma
Sári	—	—	—	Harmath Józsa
Ella	—	—	—	T. Székely Janka
Mici	—	—	—	Dulich Mariska
Terka	—	—	—	Czakó Mici
Liza	—	—	—	—
Klári	—	—	—	—
Horkay Feri	—	—	—	Balla Kálmán
Radványi ezredes	—	—	—	Balázs Sándor
Jankó	—	—	—	Ligethy Lajos
Kemény Toni	—	—	—	Péchy László
Sándorffy	—	—	—	Baghy Gyula
Gida	—	—	—	Vándory Gusztáv

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, kedden, április hó 12-én:

KATALIN.

Nagy operette 3 felvonásban.

Nyilttér.*)

Nyilvános köszönet.

Mindazon egyesületeknek, jóbarátainak és ismerőseimnek, kik felejtethetetlen felelősséget

DUGONICS RÓZA

temetésén tegnap jelen voltak s koszorút küldöttek, ezúton mondok hálás köszönetet.

(317-1.1)

Dugonics Márton.

*) Az e rovat alatt közöltéket nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
Temesvár, Versez, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zsombolyáról, Versezről, Alibunáról és Temesvárról: este
7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel
6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.;
este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zsombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibunára:
reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.;
délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt
11 óra 38 p.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest - Uj Dombóvár - Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

- 1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 percek és minden esütörtökön este 8 óra 15 percek.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és esütörtökön este 8 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 percek.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetidjakk

a hajó-átkelesi illetékekkel együtt:

Table with columns: Honnan, Hová, Pénz-érték, Gyorsvonat I., II., Személyvonat III., osztály.

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-fizetendő.

A hajó-átkelesi díj magában Fiuméből - Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólélyel együtt . . . 16 kor.
I. osztály . . . 12
III. (fedélzet) . . . 6

A gőzhajóknak a Budapest-Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen esatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből-Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalato, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegy-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

A nagybecskereki szolgábról hivatal.

2984. sz. 1904.

316-31

Pályázat.

Bégaszentgyörgy községben elhalálozás folytán üresedésbe jött 1000 korona fizetés és természetbeni lakás élvezetével javadalmazott segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek azzal, hogy a szabályszerűen felszerelt kérvényeket folyó évi április hó 25-ig alól-irotnál benyújtják.

Nagybecskerek, 1904 évi április hó 9-én.

Daniel Ferenc, főszolgabíró.

HIRDETÉSEK FELVÉTELEK A „TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.

GYOMORBAJOSOKNAK.

Mindazoknak, kik meghűlés, gyomortulterhelés, hiányos táplálkozás vagy nehezen emészthető túlforró vagy hideg étellekkel, vagy rendetlen életmóddal gyomorbaajt: gyomorkatarrust, gyomorgörcsöt, gyomorfájást, emésztési zavarokat, elnyájkódást stb. szerettek, ezennel kitűnő háziszert ajánlunk. Ez az évek óta előnyösen ismert, az emésztést elősegítő és vértisztító szor.

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bor.

Ez a gyógyfü-bor kftűnő gyógyhatásuaknak ellamert füvekből és jó borból készül; erősíti és ételt az egész emésztőszervezetet, anélkül, hogy hajtó hatása lenne. Ez a gyógybor eltávolít minden zavart a véredényekből, megújítja a vért a betegséget okozó anyagoktól és új vér képzésére elősegíti.

A gyógybort még idejekorán való használata a kezdődő gyomorbaajt csirájában fojtja meg. Nem kellene tehát késlekedni, használatát más gyomorrontó, az egészséget veszélyeztető szerek meg-vétele előtt igénybe venni. Akárhányszor már első használat után elűntet minden gyomorbaajt jelző szimptomát, mint: a fejfájást, gyomorgöcsöt, felfúvódást, hányással járó rosszulletet, mely krónikus különösen régi bajoknál annál hevesebben szokott föllepni.

A székrekedést és ennek kellemetlen következményeit, mint: szorúást, a vesé-ben, a májban való vértelulást, szívdobogást, álmatlanságot stb., a gyógybor gyorsan és enyhén megszünteti. A gyógybor elmulasztja a rossz emésztést, az emésztési szerveket könnyű kiválás által szinte megújítja és megszabadítja a gyomrot és beléket a káros anyagoktól.

Soványág, sápadtság, vérszegénység, elerőtlenedés többnyire a rossz emésztés, hiányos vértképzés és a máj beteges állapotának következményei. Teljes étvágytalanság mellett elenyedés és kedélyhangoltság, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjszakák következtében az ilyen betegek gyakran lassan elenyvednek. A gyógyfü-bor a meggyöngyít ételrot helyreállítja - A gyógyfü-bor növeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, meg-javítja a vértelulást, megnyugtatja az izgatott idegeket és a betegnek új erőt, új életet ad. Ezt számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja.

A gyógyfü-bor kapható 3 és 4 koronás palackokban a következő helységek gyógyszer árál-ban, u. m.: Nagybecskerek, Elemér, Román-Écska, Mosorin, Józsefalva, Csurog, Gyurgyevo, Bacs-Tisza, Földvár, Kumán, Melence, Bégaszentgyörgy, Istvánföld, Erősztháza, Bócs, Tomasevac, Ozora, Jarkovác, Farkasd, Perlasz, Tittel, Szlankamén, Uj-Karlovicz, F.-Kovil Kacs, Temerin, Bacs-Szent-Tamás, Torók-Becse, Uj-Becse, Basnhid, Torda, Szerb-Itebe, Ó-Becse, Franyova, Párdány, Szakula, Inda, Pétervárad, Ujvidek, stb. nygymit valamennyi helységében Ausztria-Magyarországnak.

A nagybecskereki gyógyszerár szállít eredeti áron 3 és több üveg gyógyfübort Ausztria-Magyarország minden helységébe.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Mindenki rendeljen

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bort.

(2-10.9)

Szeged-nagykikinda-nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1903. évi október hó 1-től.

Large railway schedule table with columns for Oaa, Szeged-Karlova-Nagy-Becskerek, and Vissza. Includes train numbers, departure/arrival times, and station names.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off, containing various words and phrases.